

**POLICIJOS DEPARTAMENTAS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS**

**EKSPERTŲ KOMISIJA DAIKTŲ IR ĮRENGINIŲ MODELIŲ GINKLAMS,
GINKLŲ PRIEDĖLIAMS, ŠAUDMENIMS, JŲ DALIMS IR KONKREČIAI JŲ
KATEGORIJAI PRISKIRTI**

**SPRENDIMAS
DĖL DAIKTŲ IR ĮRENGINIŲ MODELIŲ PRISKYRIMO GINKLAMS,
GINKLŲ PRIEDĖLIAMS, ŠAUDMENIMS, JŲ DALIMS IR KONKREČIAI JŲ
KATEGORIJAI**

2020 m. spalio 19 d. Nr. 5-IN-1
Vilnius

Ekspertų komisija daiktų ir įrenginių modelių ginklams, ginklų priedėliams, šaudmenims, jų dalims ir konkrečiai jų kategorijai priskirti (toliau – Ekspertų komisija), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 1 straipsnio 4 dalimi, 7 straipsnio 5 dalimi ir atsižvelgdama į Ekspertų komisijos 2020 m. spalio 16 d. protokolą Nr. 5-P1-655, nusprendė:

1. Nustatyti, kad A kategorijai priskiriami šie ginklai, ginklų priedėliai, šaudmenys, jų dalys:
 - 1.1. lygiavamzdžiai trumpieji šaunamieji ginklai, skirti šaudyti tik šoviniais su pasklindančiu šratų užtaisu. Šoviniai pistoletams ar revolveriams su pasklindančiu šratų užtaisu;
 - 1.2. šaunamieji ginklai, skirti šaudyti guminėmis kulkomis, kurių sviedinio kinetinė energija ginklo žiotyse viršija 7,5 J ir kurių vamzdžio vidinis skersmuo (graižtvinio ginklo – laukų skersmuo) yra didesnis kaip 12 kalibro lygiavamzdžių šaunamųjų ginklų;
 - 1.3. pneumatiniai ginklai, kurių kulkos energija yra 2,5 J ir daugiau. Šie ginklai po kiekvieno šūvio užtaisomi automatiškai ir jais, vieną kartą nuspaudus nuleistuką, galima iššauti daugiau negu vieną kartą;
 - 1.4. ekspansyviosios kulkos (išskyrus atvejus, kai tokius šovinius ir kulkas medžioklei naudoja tam teisę turintys asmenys):
 - 1.4.1. su įduba smaigalyje (HP, angl. *hollow point*);
 - 1.4.2. skirtos ilgųjų šaunamųjų ginklų šoviniams su minkštesniu negu visa kulka smaigaliu (SP, angl. *soft point*);
 - 1.4.3. su specialiomis įpjovomis smaigalyje (*dum-dum*);
 - 1.4.4. cilindrinės kulkos plokščiu galu, skirtos šaudyti į taikinius (WC, angl. *wad cutter*);
 - 1.4.5. turinčios specialių konstrukcinių detalių, didinančių kulkos deformaciją jai sutikus kliūtį;
 - 1.4.6. vadinamosios R.I.P. (angl. *Radically Invasive Projectile*) kulkos, kurių pagrindą sudaro suspausti metalo milteliai (angl. *frangible*) ir kurios subyra atsitrenkusios į taikinį;
 - 1.5. naktinio matymo monokuliarai, kurių panaudojimą gamintojai numatė kaip naktinių taikiklių arba kuriuos be papildomo perdarymo galima pritvirtinti prie optinių taikiklių, esančių prie ginklo;
 - 1.6. termoviziniai taikikliai. Jų apyvartai taikomi tokie patys reikalavimai kaip ir naktiniams taikikliams;

1.7. šaunamieji ginklai – savadarbiai įtaisai (šaudyklės), užsienio informacijos šaltiniuose vadinami *spud gun* (angl.), *spudzooka*. Jų energijos šaltinis yra degių mišinių ar sprogstamųjų medžiagų degimo produktų slėgio jėga (angl. *combustion launchers*);

1.8. pneumatiniai nešaunamieji ginklai – savadarbiai įtaisai (šaudyklės), užsienio informacijos šaltiniuose vadinami *spud gun* (angl.), *spudzooka*. Jų energijos šaltinis – suspausto oro ar kitų dujų jėga (angl. *pneumatic launchers*);

1.9. lazeriniai nešiojami prietaisai (rodyklės) – ginklai, kurių lazerio galia yra daugiau kaip 5mW ir lazerio šviesa skleidžiama didesniu nei 400 nm bangos ilgiu;

1.10. B kategorijos šaunamieji pusiau automatiniai ginklai su uždėta buožė (angl. *bump stock*), taip pat atskira šaunamojo ginklo dalis (angl. *bump stock*) – buožė;

1.11. šaudmenys su kulkomis „Lehigh Xtreme Penetrator“, „Lehigh Xtreme Defense“ arba analogiškų savybių turinčiomis kulkomis, nes jose esama vienalyčio kietojo metalo;

1.12. pusiau automatiniai ilgieji šaunamieji ginklai. Gamintojo yra numatyta galimybė tokiais šaunamaisiais ginklais šaudyti pridėjus prie peties, jų ilgį galima sumažinti iki mažiau kaip 60 cm neprarandant jų funkcijų, naudojant sulankstomą, teleskopinę ar uždedamą buožę, kurias galima pašalinti nepažeidžiant ginklo. Šių ginklų apyvartai taikomi tokie patys reikalavimai kaip Įstatymo 3 straipsnio 9 punkte nurodytiems ginklams;

1.13. pusiau automatiniai trumpieji šaunamieji ginklai, kurių modelis sukurtas po 1950 metų. Gamintojo yra numatyta galimybė tokiais šaunamaisiais ginklais šaudyti pridėjus prie peties. Šių ginklų apyvartai taikomi tokie patys reikalavimai kaip Įstatymo 3 straipsnio 6 punkte nurodytiems ginklams.

2. Nustatyti, kad B kategorijai priskiriami šie ginklai, šaudmenys, jų dalys:

2.1. šaunamieji ginklai, skirti šaudyti guminėmis kulkomis, kurių sviedinio kinetinė energija ginklo žiotyse viršija 7,5 J, vamzdžio vidinis skersmuo (graižtvinio ginklo – laukų skersmuo) yra ne didesnis kaip 12 kalibro lygiavamzdžių šaunamųjų ginklų;

2.2. strėlių antgaliai (gamintojo nurodyta paskirtis – medžioklė);

2.3. šaunamasis ginklas – pistoletas PB-4 „Osa“.

3. Nustatyti, kad C kategorijai priskiriami šie ginklai, šaudmenys, jų dalys:

3.1. šautuvai ir pistoletai injekcijoms, leidžiantys atlikti injekciją iš tam tikro atstumo;

3.2. šaunamieji ginklai, skirti šaudyti guminėmis kulkomis, kurių sviedinio kinetinė energija ginklo žiotyse neviršija 7,5 J. Šoviniai, užtaisyti guminėmis kulkomis, kurių kinetinė energija ginklo žiotyse neviršija 7,5 J;

3.3. Įstatymo 5 straipsnio 2 punkte įvardyti trumpieji šaunamieji ginklai, skirti šaudyti dujiniais, imitaciniais (garsiniais) šoviniais. Dujiniai ir imitaciniai (garsiniai) šoviniai, skirti tokiems ginklams;

3.4. trumpieji šaunamieji ginklai, skirti šaudyti tik imitaciniais (garsiniais) šoviniais; imitaciniai (garsiniai) šoviniai, skirti tokiems ginklams;

3.5. mokomieji ginklai, skirti ginklo sandarai demonstruoti. Visos pagrindinės dalys yra perdarytos į visiškai netinkamas naudoti;

3.6. veikiantys ginklų modeliai, atrodantys kaip koviniai ginklai, tačiau šaudantys tik specialiais imitaciniais (garsiniais) šoviniais, imituojančiais šaudymą koviniais šoviniais;

3.7. ginklai, kurie pagaminti kaip dujiniai ginklai, turintys šovinio lizdą, suprojektuoti ar pritaikyti šaudyti tik tuščiais šaudmenimis, dirginamąja medžiaga, kitomis veikliosiomis medžiagomis, turintys šaunamojo ginklo išvaizdą, ir kuriuos dėl jų konstrukcijos arba medžiagos,

iš kurios jie pagaminti, galima perdirbti taip, kad sprogstamųjų medžiagų degimo produktų slėgio jėga iš jų būtų atliekamas šūvis ir paleidžiama kulka arba sviedinys, priskiriami Įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodytiems dujiniamis ginklams.

Atskirais atvejais, kai ūkio subjektas, prekiaujantis ginklais, pateikia Ekspertų komisijai dujinių ginklų pavyzdžius (ne mažiau kaip 3 vnt.) ir dokumentus, pagrindžiančius, kad dujiniai ginklai atitinka reikalavimus, nustatytus Ekspertų komisijos daiktų ir įrenginių modelių ginklams, ginklų priedėliams, šaudmenims, jų dalims ir konkrečiai jų kategorijai priskirti darbo reglamente, Ekspertų komisija gali ginklo modelį priskirti D kategorijos dujų įrenginiams;

3.8. dujiniai aerosoliniai įrenginiai, įtaisai, kurie forma bei konstrukcija panašūs į pistoletus (revolverius) ir kurių dujų (aerolio) užtaisui išpurkšti naudojami paraku ar kitomis sprogstamosiomis medžiagomis užtaisyti šaudmenys, priskiriami dujiniam pistoletams (revolveriams);

3.9. svoriniai-gabaritiniai šaunamojo ginklo maketai su panaudota bent viena deaktyvuota šaunamojo ginklo pagrindine dalimi.

4. Nustatyti, kad D kategorijai priskiriami šie ginklai, šaudmenys, jų dalys:

4.1. daiktai, turintys įmontuotus kontaktus ir sukonstruoti taip, kad juos galima panaudoti kaip elektros šoko įtaisus, priskiriami elektros šoko įtaisams savigynai;

4.2. šautuvai ir pistoletai, skirti povandeninei medžioklei, naudojančios tampraus elemento, suspausto oro (dujų) arba kapsulių energiją strėlei išmesti;

4.3. mokytis šaudyti ir šaudymo treniruotėms skirti šaunamieji ginklai, pritaikyti šaudyti tik specialiais šoviniai su dažų užtaisais, šaunamųjų ginklų dalys, skirtos ginklams pritaikyti šaudyti specialiais šoviniai su dažų užtaisais. Specialūs šoviniai su dažų užtaisais, skirti tokiems ginklams;

4.4. dujų įrenginiai, iš kurių paleidžiamos kenksmingosios, dirginančiosios ar kitos dujinės veikliosios medžiagos ir kurie negali būti perdirbti taip, kad sprogstamųjų medžiagų degimo produktų slėgio jėga iš jų būtų atliekamas šūvis ar paleidžiama kulka ar sviedinys. Sprendimą dėl kiekvieno atskiro modelio priskyrimo D kategorijos dujų įrenginiams priima Ekspertų komisija;

4.5. šaltieji ginklai:

4.5.1. kardai, kalavijai, durklai, stiletai, durtuvai, špagos;

4.5.2. koviniai kirviai, alebardos, koviniai dalgiai, kovinės ietys, kovinės šakės;

4.5.3. mėtomieji peiliai, mėtomieji durklai;

4.5.4. koviniai spragilai, nunčakai;

4.5.5. kuokos ir vėzdai;

4.5.6. kietojo metalo teleskopinės lazdos;

4.5.7. guminės lazdos, turinčios kietojo metalo šerdį;

4.5.8. plastikinės lazdos;

4.5.9. tonfos;

4.6. dujiniai aerosoliniai įrenginiai, įtaisai, kurie forma ir konstrukcija panašūs į pistoletus (revolverius) ir kurių dujų (aerolio) užtaisas išpurškiamas nenaudojant šaudmenų, priskiriami ginklams – dujiniam aerosoliniam įrenginiams, įtaisams;

4.7. avariniai lyno išmetikliai, kuriuose virvė ar lynas išmetami sprogstamųjų medžiagų degimo produktų slėgio jėga, priskiriami ginklams.

5. Nustatyti, kad ginklams, ginklų priedėliams, šaudmenims, jų dalims nepriskiriami šie ginklai, ginklų priedėliai, šaudmenys, jų dalys:

5.1. dažasvydžiui skirti šautuvai, pistoletai ir kiti šaudymo įtaisai. Dažasvydžiui skirti

sviediniai su dažų užtaisais;

5.2. šratasvydžiui skirti šautuvai, pistoletai, kiti šaudymo įtaisai. Iššauto sviedinio kinetinė energija ginklo žiotyse neviršija 2,5 J;

5.3. statybiniai pistoletai, kniedijimo, kabių ir vinių kalimo bei kiti panašios paskirties įtaisai. Šoviniai tokiems įtaisams, sprogstamosios kniedės;

5.4. įrenginiai, skirti humaniškai atimti gyvybę gyvūnams;

5.5. žuvies dorojimo, turistiniai, medžiokliniai, koviniai, vadinamieji išgyvenimo (angl. *survival*) peiliai, išskyrus peilius, atitinkančius Įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje išvardytus kriterijus;

5.6. sportinės, ūkinės ir buitinės paskirties įrankiai bei įrenginiai;

5.7. templiniai ginklai, kurių visa įtempimo jėga yra mažesnė negu 500 N;

5.8. guminės lazdos;

5.9. įrenginiai „Winchester Western MK4“, skirti užsikimšusiems cemento gamybos krosnių kanalams šaudymo būdu išvalyti nestabdant technologinio proceso. Šoviniai, skirti panaudoti šiuose įrenginiuose (CE8SPW, CE8ZPW, CE8RV ir analogiški jiems);

5.10. mokomieji šoviniai (skirti šovinio sandarai demonstruoti arba išmokyti užtaisyti ginklą);

5.11. prietaisai „ND 3S Long Distance Designator“;

5.12. šaltųjų ginklų imitacijos, atitinkančios toliau išvardytus kriterijus:

5.12.1. Gamyboje panaudotos medžiagos (metalai, plastmasės ir kita), neužtikrinančios gaminio, kaip ginklo, kovinių savybių.

5.12.2. Gaminių, imituojančių ginklus su ilga geležte (kardus, kalavijus ir kita) ir pagamintų iš koviniams ginklams gaminti naudojamų medžiagų, geležtės koto tvirtinimas su rankena yra žymiai susilpnintas:

5.12.2.1. Koto sandūros su geležte vietoje sumažintas koto skerspjūvis.

5.12.2.2. Tvirtinti panaudotos trapios medžiagos, užtikrinančios, kad gaminys suirs, jeigu bus bandoma panaudoti jį kaip ginklą.

5.12.3. Dekoratyviniais ir suvenyriniais gaminiais laikomi perdirbti koviniai ginklai su ilga geležte. Kotas jo sandūros su geležte vietoje yra pakankamai giliai skersai įpjautas. Ši įpjova turi kirsti koto ašinę liniją, o jos gylis turi užtikrinti, kad gaminys suirs, jeigu bus bandoma panaudoti jį kaip ginklą.

5.12.4. Dekoratyvinio ar suvenyrinio gaminio geležtės kietumas turi būti mažesnis kaip 25 HRC (išskyrus šio sprendimo 5.12.2 ir 5.12.3 papunkčiuose nurodytus atvejus).

5.12.5. Sumažinto mastelio dekoratyviniai ir suvenyriniai gaminiai gali būti pagaminti iš tų pačių medžiagų kaip ir imituojami ginklų pavyzdžiai, tačiau gaminio dydis turi būti toks, kad būtų visiškai pašalintos jo kovinės savybės.

5.12.6. Padidinto mastelio dekoratyviniai ir suvenyriniai gaminiai gali būti pagaminti iš tų pačių medžiagų kaip ir imituojami ginklų pavyzdžiai, tačiau gaminio dydis turi būti toks, kad būtų visiškai pašalinta galimybė panaudoti jį kaip ginklą (hipertrofuoti matmenys lemia ginklo laikymo nepatogumą, jo padidintą masę).

6. Nustatyti, kad:

6.1. šaunamojo ginklo su atlenkiama buože visas ilgis matuojamas atlenkus buožę. Šaunamojo ginklo su sustumiama buože visas ilgis matuojamas išstūmus buožę. Šaunamojo ginklo su pridedama buože visas ilgis matuojamas pridėjus pridedamą buožę;

6.2. matuojant visą ginklo ilgį arba vamzdžio ilgį, nuo vamzdžio žiočių nuimami bet kokie

priedėliai: duslintuvas, liepsnos slopintuvas, vamzdžio stabdis ir kita;

6.3 imitaciniai šaudmenys (šūvio metu imituojantys garsą ir atatrąką, tačiau neužtaisyti sviediniu ar sprogstamuoju užtaisu) priskiriami tai kategorijai, kuriai priskirtas ginklas, kuriame naudojami šie šaudmenys;

6.4. šoviniai, užtaisyti guminėmis kulkomis, kurių kinetinė energija ginklo žiotyse viršija 7,5 J, priskiriami tai pačiai kategorijai kaip ir ginklai, iš kurių šie šoviniai yra skirti šaudyti;

6.5. mokinieji ginklai, skirti tam tikriems veiksams su ginklu atlikti (išardyti, mokyti šaudymo technikos ir kita) ir turintys bent vieną tinkamą naudoti pagrindinę šaunamojo ginklo dalį, priskiriami tai pačiai kategorijai kaip ir atitinkami A, B ir C kategorijų ginklai.

7. Pripažinti netekusiais galios Ekspertų komisijos protokolų: 2004 m. vasario 11 d. Nr. 1, 2005 m. kovo 7 d. Nr. 2, 2007 m. sausio 16 d. Nr. 5, 2007 m. balandžio 26 d. Nr. 6, 2008 m. sausio 28 d. Nr. 7, 2010 m. birželio 15 d. Nr. 10, 2010 m. lapkričio 16 d. Nr. 11, 2011 m. kovo 24 d. Nr. 12, 2011 m. lapkričio 30 d. Nr. 13, 2012 m. gegužės 30 d. Nr. 14, 2013 m. kovo 5 d. Nr. 15, 2014 m. kovo 27 d. Nr. 16, 2014 m. spalio 21 d. Nr. 17, 2015 m. gegužės 5 d. Nr. 18, 2016 m. kovo 1 d. Nr. 19, 2016 m. gegužės 17 d. Nr. 20, 2016 m. gruodžio 5 d. Nr. 5GF-13, 2017 m. gegužės 9 d. Nr. 5GF-4, 2017 m. birželio 15 d. Nr. 5GF-5, 2017 m. lapkričio 21 d. Nr. 5GF-14, išrašus.

Ekspertų komisijos daiktų ir įrenginių modelių ginklams, ginklų priedėliams, šaudmenims, jų dalims ir konkrečiai jų kategorijai priskirti pirmininkas

Mindaugas Akelaitis

Ekspertų komisijos daiktų ir įrenginių modelių ginklams, ginklų priedėliams, šaudmenims, jų dalims ir konkrečiai jų kategorijai priskirti sekretorius

Vytautas Jurkevičius